

Afet Döneminde Eğitim

Haftalık Bilgi Notu:11

25 Nisan - 2 Mayıs 2023

Hazırlayan: Ezgi Tunca

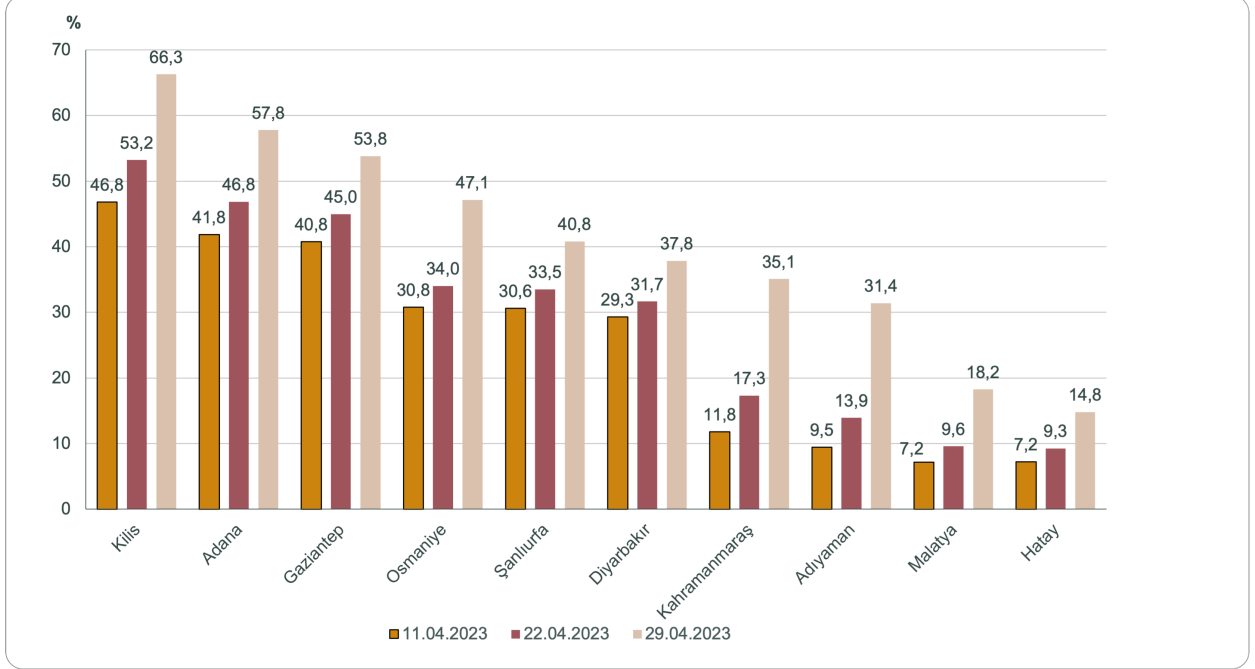
Deprem bölgesinde nakiller

MEB, deprem bölgesinden diğer illere nakil yaptıran 58 bin 579 öğrencinin deprem bölgesine geri nakil yaptırdığını [açıkladı](#). Buna göre geri dönen öğrenci sayısı [önceki bilgi notu](#) dönemine göre yaklaşık **%67,4** artış gösterdi.

- Göç veren illere göre öğrenci sayıları en son 6 Mart 2023'te paylaşılmıştı.¹ Bu sayılar temel alınarak ile geri dönen öğrenci sayılarına bakıldığında, **geri dönen öğrencilerin 6 Mart'a kadar nakil olan öğrenciler içindeki payının en yüksek olduğu** iller Kilis (%66,3), Adana (%57,8) ve Gaziantep'tir (53,8).
 - En geç 13 Mart 2023 itibarıyla okulların tüm ilçelerde açıldığı illerde pay **%37,8 ve üstündedir**.
 - Okulların 27 Mart 2023 itibarıyla kademeli olarak açıldığı ve 24 Nisan itibarıyla eğitim-öğretimin tüm ilçelerde başlatıldığı Kahramanmaraş ve Adıyaman'da oran sırasıyla **%35,1 ve %31,4**'tür.
 - Depremden en çok etkilenen Malatya ve Hatay'da ise pay **%18,2 ve altındadır**.
 - Bu durumun nedensellik içerdiğini iddia edebilmek için daha fazla veriye ihtiyaç var. İldeki barınma ve istihdam koşulları, sağlanan hizmetlerin niteliği, sosyal ve/ya dayanışma ağlarının varlığı ya da ailelerin gelir durumu gibi pek çok faktör ile geri dönen nakil öğrenci sayısını etkileyebilir. Diğer yandan, ileride yaşanabilecek afetlerde afet bölgesi göçleriyle ilgili yapılacak planlamalarda **okulların açılma sürelerinin de göç kararında bir etken olabileceği** dikkate alınmalıdır.

¹ 6 Mart 2023'ten sonra MEB afet bölgesi dışındaki illere nakil olan öğrenci sayısını paylaşmaya devam etti. 23 Mart 2023 itibarıyla toplam sayı 252 bin 829'dur. Bu verinin göç veren illere göre dağılımının paylaşılması hâlinde Grafik 1'deki oranların değişeceği dikkate alınmalıdır.

GRAFİK 1: DEPREM BÖLGESİNE GERİ NAKİL YAPTIRAN ÖĞRENCİLERİN NAKİL OLAN ÖĞRENCİLERE ORANI

Kaynak: MEB ([2023, 29 Nisan](#)) ve MEB ([2023, 27 Mart](#)) verileri kullanılarak ERG tarafından hesaplandı.

Farklı kurum ve kuruluşların çalışmaları

- Uluslararası Af Örgütü, depremler nedeniyle yerinden edilen engelli çocukların ve yetişkinlerin durumuna ilişkin "[Haysiyet Hepimize Lazım](#)" başlıklı bir rapor yayımladı.
 - Rapor kapsamında Mart 2023 ile Nisan 2023 arasında Adıyaman, Gaziantep, Hatay ve Kahramanmaraş'ta **19'u engelli, 26'sı engelli yakını** ve 13'ü acil durum müdahalesinde yer alan yardım çalışanı olmak üzere toplam 131 kişiyle mülakat gerçekleştirdi.
 - Rapor bulgularına göre, dört ilde ziyaret edilen 21 geçici barınma yerinin hiçbirinde **engelli kişiler için erişilebilir tuvalet ya da banyo** bulunmuyor.
 - Geçici barınma yerlerinde gıda, su ve gıda dışı **yardım malzemelerinin dağıtımında** da engellilerin haklarının ve kendilerine has gereksinimlerinin

yeterince göz önünde bulundurulmadığı belirtiliyor. Ayrıca engelliler, kaliteli protezler ve tekerlekli sandalye gibi yardımcı araçlara erişimde zorlanıyorlar.

- Raporda ayrıca psikososyal ve zihinsel engelli kişilerin özel durumlarına ilişkin bulgulara yer veriliyor.
- Raporda Türkiye hükümetine, insani yardım kuruluşlarına ve bağışçı devletlere yönelik tavsiyeler yer alıyor.